

APSTIPRINU

Grobiņas Mūzikas un mākslas skolas

direktore Māriete Bruža

Grobiņa, 2021.gada 31. augustā

Grobiņas Mūzikas un mākslas skola

(izglītības iestādes nosaukums)

MŪZIKAS TEORIJA . “Mūzikas mācība” un “Solfedžo”

(Profesionālās ievirzes izglītības programmas un mācību priekšmeta

nosaukums)

Izglītības programmas

Īstenošanas ilgums: 8 gadi

Mācību programma aktualizēta metodiskajā sēdē 26.08.2021.

Mācību priekšmetu programmu izstrādāja pēc LNKC vadlīnijām pedagogs

Dace Vilkaste

MŪZIKAS TEORIJAS MŪZIKAS MĀCĪBAS UN SOLFEDŽO PROGRAMMA PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS PAMATIZGLĪTĪBAS PAKĀPE

Mācību priekšmeta mērķi:

- Sniegt pamatzināšanas, pamatiemaņas un pamatprasmes mūzikas teorijā un solfedžo, sekmējot audzēkņu intelektuālo un emocionālo attīstību.
- Rosināt audzēkņus praktiskai muzicēšanai un muzikāli radošai darbībai, kas sniegtu prieku un gandarījumu, līdz ar to radītu un saglabātu interesi par mūziku.

Galvenie uzdevumi:

- Apgūt nepieciešamās teorētiskās zināšanas un terminoloģiju mūzikas teorijā.
- Attīstīt melodisko un harmonisko dzirdi, metroritma un formas izjūtu, muzikālo atmiņu un radošās spējas.
- Veidot pamatiemaņas dziedāšanā, solfedžēšanā, intonēšanā un analīzē ar dzirdi.

Darba formas:

- Solfedžēšana.
- Dzirdes analīze.
- Muzikālie un ritma diktāti.
- Lasīšana no lapas.

1.KLASE.

Mācību satura elementi	Zināšanas	Prasmes, iemaņas
Nošu raksts, klaviatūra	<p>Pamatskaņu nosaukumi: <i>do, re, mi, fa, sol, la, si do</i>.</p> <p>Līnijkopa. Vijoles atslēga. Nošu atrašanās vieta līnijkopā.</p> <p>Taustiņu izvietojums klaviatūrā.</p> <p>Alterācijas zīmes (bemols, diezs, bekars).</p> <p>Atkārtojuma zīme, voltas, oktāvas pārnese zīmes.</p>	<p>Nosaukt, uzrakstīt notis līnijkopā vijoles atslēgā.</p> <p>Parādīt skaņu atrašanās vietu klaviatūrā.</p> <p>Paskaidrot, prast pielietot notīs redzamos nošu raksta elementus (alterācijas zīmes, voltas u.c.)</p>
Metroritms	<p>Jēdzieni: ritms, pulss, takts, taktssvītra, taktodaļa, taktsmērs, uztakts.</p> <p>Nošu ilgumi (no veselas notis līdz astotdaļnotij) un tiem atbilstošās pauzes.</p> <p>Taktsmēri 2/4, 3/4, 4/4.</p> <p>Ritma grupas un tām atbilstošās ritma zilbes.</p>	<p>Sagrupēt notis 2/4 un 3/4 taktsmēros.</p> <p>Ritmizēt / solmizēt mūzikas piemēru 1.klases metroritma prasību līmenī.</p> <p>Atkārtot pedagoga spēlētu melodiju vai ritma frāzi (2 – 4 taktis), saucot ritma zilbes (mutiskais ritma diktāts) vai arī prast to pierakstīt (rakstiskais ritma diktāts).</p> <p>Ritma improvizācijas (ritma ostinato, ritma pavadījums, ritma dialogs ar skolotāju u.tml.)</p>
Skaņkārtā, Tonalitāte.	<p>Jēdzieni: mažors, gamma, tonika, trijskanis, noturīgās un nenoturīgās pakāpes, ievadskaņas, tetrahords.</p> <p>Gammas: Do, Sol, Fa mažori, gammas pakāpju apzīmēšana ar cipariem</p> <p>Elementi gammā: tonikas trijskanis, ievadskaņas, nenoturīgo pakāpju atrisināšana noturīgajās.</p>	<p>Dziedāt nosauktās mažora un minora gammas, tonikas trijskani un citus gammas elementus.</p> <p>Dziedāt tautasdziesmas, kanonus ar vārdiem (vienbalsīgi) un nošu nosaukumiem apgūtajās tonalitātēs.</p>
Intervāli, akordi	<p>Intervālu nosaukumi: pīma, sekunda, terca, kvarta, kvinta, oktāva, to apzīmēšana ar cipariem.</p> <p>Tonis un pustonis.</p>	<p>Saskatīt notīs un noteikt iepriekš nosauktos intervālus (1,2,3,4,5,8)</p> <p>Uzbūvēt / spēlēt norādītos intervālus ↑ un ↓ no skaņas.</p> <p>Saklausīt intervālus (pīma, oktāva, sekunda, terca, kvarta, kvinta) pēc krāsas.</p>

Citi mūzikas valodas un formas elementi	<p>Jābūt priekšstatam par mūzikas valodas elementiem: tempu, dinamiku, reģistru, tembru.</p> <p>Tempa apzīmējumi: Adagio, Allegro, Andante, Andantino, Moderato, Lento; accelerando, ritenuto, a tempo, Tempo I.</p> <p>Dinamikas apzīmējumi: f, p, mp, mf, pp, ff, crescendo, diminuendo.</p> <p>Skaņveides paņēmieni: staccato, legato, non legato.</p> <p>Mūzikas instrumenti: klavieres, vijole, čells, flauta, trompete, bungas.</p> <p>Formveide: motīvs, frāze, teikums, periods. Vienādas, atšķirīgas un līdzīgas (variētas) frāzes, to apzīmēšana ar burtiem.</p>	<p>Saklausīt skaņdarbā un noteikt minētos mūzikas valodas elementus: tempu (ātrs, lēns, vidējs), dinamiku (skaļa, klusa, vidēja), reģistru (zemais, vidējais, augšējais), kā arī atšķirt mūzikas instrumentu tembrus.</p> <p>Saklausīt / saskatīt mūzikas piemērā vienādas, atšķirīgas un līdzīgas frāzes.</p>
--	--	--

Noslēguma prasības.

1. Rakstu darbs mūzikas teorijā.

- Uzrakstīt prasīto gammu (mažors), pakāpes u.c. gammas elementus.
- Salikt taktssvītras.
- Noteikt un uzbūvēt prasītos intervālus.
- Zināt mūzikas terminus.

2. Dziedāšana, ritmizēšana.

- Nodziedāt prasīto tautas dziesmu ar nošu nosaukumiem un vārdiem.
- Solmizēt no lapas vingrinājumu.
- Ritmizēt vienbalsīgu piemēru, saucot ritma zilbes.
- DO, SOL, FA mažorā dzied gammu, noturīgās pakāpes, tonikas triskani.

3. Analīze ar dzirdi.

- Uzrakstīt ritma diktātu.
- Noteikt intervālus (1,2,3,4,5,8)

2.KLASE.

2 mācību stundas nedēļā/70 stundas gadā.

Mācību satura elementi	Zināšanas	Prasmes un iemaņas
Metroritms	Visi iepriekš apgūtie jēdzieni, taktsmēri un nošu, paužu ilgumi. Taktsmērs 2/4;3/4;4/4,C ritma grupas, tām atbilstošās ritma zilbes.	Sagrupēt taktīs / ritmizēt / solmizēt piemērus zināmajos taktsmēros, ietverot apgūtās ritma grupas. Ritma diktāts (mutisks un rakstisks). Vienbalsīgi ritma vingrinājumi, ritma improvizācijas.
Intervāli, akordi.	Tonis, pustonis. Intervālu kvalitatīvie apzīmējumi: t1, m2, l2, m3, l3, t4, t5, t8. Intervāla pamatne un virsotne. Harmoniski un melodiski intervāli. Akordi. Trijskaņi. M53 un m53 , to uzbūve.	Rakstīt / spēlēt vienkāršos intervālus ↑ un ↓ no skaņas, kā arī saskatīt tos nošu tekstā. Apgūtajās tonalitātēs iespēju robežās intonēt nosauktos intervālus. Saklausīt un noteikt atsevišķus intervālus.
Skaņkārtā, tonalitāte.	Tonalitātes Do-la, Fa-re, Sol-mi, Re, si (minors - dab., harm., melod.); tonikas trijskanis, ievadskaņas, nenoturīgo pakāpju atrisināšana. Visi iepriekš minētie elementi gammās. Jēdziens: paralēlās tonalitātes. Kanons.	Dziedāt mažora, minora gammas līdz divām atslēgas zīmēm un elementus gammā. Dziedāt , saklausīt melodijā kustību pa noturīgām pakāpēm, kā arī lēcienus: II – V, V – II, V – VII, IV – I, VII – II, II – VII Saklausīt mažora un minora skaņkārtu, minora trīs veidus.
Citi mūzikas valodas un formas elementi.	Paplašināt iepriekš apgūto mūzikas valodas terminu krājumu. Dinamikas apzīmējumi: no pp līdz ff. Tempa un mūzikas rakstura apzīmējumi: Adagio, Andante, Moderato, Allegro, Vivo, Dolce, Contabile. Periods, tā struktūras elementi: teikums, frāze, motīvs. Pantu forma. Pants un piedziedājums. Variētu pantu forma.	Prast paskaidrot notīs redzamos tempa, dinamikas un izpildījuma rakstura apzīmējumus, kā arī citus apgūtos nošu raksta elementus. Saskatīt / saklausīt vienādas, atšķirīgas, variētas frāzes un sekvenci, kā arī iespēju robežās iesaistīt minētos elementus radošos uzdevumos. Saklausīt minēto mūzikas instrumentu tembrus.

Noslēguma prasības.

1. Rakstu darbs mūzikas teorijā.

- Uzrakstīt prasīto gammu (mažors, minors-dabiskais, harmoniskais, melodiskais)
- Salikt taktssvītras.
- Noteikt un uzbūvēt prasītos intervālus, trijskaņus.
- Zināt apgūtos mūzikas terminus.

2. Dziedāšana, ritmizēšana.

- Nodziedāt prasīto tautas dziesmu ar nošu nosaukumiem, vārdiem.
- Solmizēt norādīto vingrinājumu.
- Dziedāt prasīto mažoru, minoru ar nenoturīgo pakāpju atrisinājumiem, intervālu sekvenci.
- Spēlēt vienkāršus intervālus no baltajiem taustiņiem.
- Ritmizēt ritma piemēru.

3. Analīze ar dzirdi.

- Uzrakstīt ritma diktātu.
- Saklausīt vienkāršus intervālus.

3.KLASE.

2 mācību stundas nedēļā. 70 stundas gadā.

Mācību satura elementi	Zināšanas	Prasmes un iemaņas
Metroritms	Visi iepriekš apgūtie jēdzieni, taktsmēri un nošu, paužu ilgumi. Trioles. Nots un pauzes pagarinājuma veidi (ar punktu, līgu, fermātu), ritma grupa. Taktsmērs 3/8, raksturīgās ritma grupas un ritma zilbes.	Sagrupēt taktīs, ritmizēt, solmizēt piemērus zināmajos taktsmēros, ietverot apgūtās ritma grupas. Ritma diktāts (mutisks, rakstisks). Vienbalsīgi ritma vingrinājumi, ritma improvizācijas.
Skaņkārta, tonalitāte	Tonalitātes Sib-sol, (minors - dab., harm., melod.); tonikas trijskanis, ievadskaņas, nenoturīgo pakāpju atrisināšana. Melodijas kustība pa T trijskaņa un apvērsumu skaņām. Skaņkārta galvenās pakāpes: I (tonika), IV (subdominante) un V (dominante). Lēcieni pa kvartām, kvintām.	Dziedāt mažora, minora gammas līdz 2 atslēgas zīmēm un elementus gammā. Saklausīt mažora un minora skaņkārtu, minora trīs veidus, tetrahordu veidus. Solfedžēt / saklausīt vienkāršas melodijas, kurās ietverti tercu lēcieni, kvartu un kvintu lēcieni: I – IV, IV – I, V – II, III – VII u.tml., kā arī kustība pa noturīgām pakāpēm.
Intervāli. Akordi	Visi iepriekš minētie vienkāršie intervāli (t1, m2, l2, m3, l3, t4, t5) Konsonējoši un disonējoši intervāli. Mažora, minora trijskaņi un to apvērsumi: sekstakordi (M6 un m6), kvartsekstakordi (M64 un m64), to uzbūve. Galveno pakāpju trijskaņi: T53, S53 un D53.	Rakstīt, saskatīt nošu tekstā zināmos intervālus un akordus. Spēlēt 3,6,4/6 pa baltiem taustiņiem. Saklausīt mācītos intervālus.
Citi mūzikas valodas un formas elementi	Paplašināt iepriekš apgūto mūzikas valodas terminu krājumu. Tempa un mūzikas rakstura apzīmējumi: Largo, Lento, Presto, Allegretto, Andantino. Periods, tā struktūras elementi. Pantu forma. Vienkārša divdaļu, vienkārša trijdaļu forma.	Prast paskaidrot notis redzamos tempa un izpildījuma rakstura apzīmējumus, kā arī citus apgūtos nošu raksta elementus. Saklausīt mūzikas instrumentu tembrus. Saskatīt / saklausīt melodijā vienādas, atšķirīgas un variētas frāzes, sekvenci, kā arī iespēju robežās prast iesaistīt radošos uzdevumos. Uztvert ar dzirdi pantu, divdaļu un trijdaļu mūzikas formu.

Noslēguma prasības.

1. Rakstu darbs mūzikas teorijā.

- Uzrakstīt prasīto gammu (mažors, minors-dabiskais, harmoniskais, melodiskais)
- Diktāts.
- Salikt taktssvītras.
- Noteikt un uzbūvēt prasītos intervālus, trijskaņus.
- Zināt apgūtos mūzikas terminus.

2. Dziedāšana, ritmizēšana.

- Nodziedāt prasīto tautas dziesmu ar nošu nosaukumiem, vārdiem.
- Solmizēt norādīto vingrinājumu.
- Dziedāt prasīto mažoru, minoru ar nenoturīgo pakāpju atrisinājumiem, intervālu sekvenci.
- Spēlēt vienkāršus intervālus no skaņas.
- Ritmizēt ritma piemēru.

3. Analīze ar dzirdi.

- Ritma diktāts.
- Noteikt atsevišķus intervālus, trijskaņus.

4.KLASE.

2 mācību stundas nedēļā. 70 stundas gadā.

Mācību satura elementi	Zināšanas	Prasmes un iemaņas
Metroritms	Visi iepriekš apgūtie jēdzieni, taktsmēri un nošu, paužu ilgumi. Taktsmēri 3/8, 6/8 tiem raksturīgās ritma grupas un ritma zilbes. Sinkopes.	Sagrupēt taktīs, ritmizēt, solmizēt piemērus zināmajos taktsmēros, ietverot apgūtās ritma grupas. Ritma diktāts (mutisks, rakstisks). Vienbalsīgi ritma vingrinājumi, ritma improvizācijas. Nošu grupēšanas pamatlikumi saliktajos taktsmēros
Skaņkārtā, tonalitāte	Tonalitātes Sib-sol, Re-si, La- fa# un Mib- do, Lab-fa, Mi-do# , (minors - dab., harm., melod.); tonikas trijskanis, ievadskaņas, nenoturīgo pakāpju atrisināšana. Melodijas kustība pa T S D trijskaņa un apvērsumu skaņām. Kvartu, kvintu, sekstu lēcieni starp dažādām pakāpēm. Tetrahordu veidi.	Dziedāt mažora, minora gammās līdz četrām atslēgas zīmēm un elementus gammā. Saklausīt mažora un minora skaņkārtu, minora trīs veidus, tetrahordu veidus. Spēlēt, dziedāt diatoniskas akordu sekvences. Izpildīt vieglas divbalsīgas dziesmas vienu balsi dziedot, otru spēlējot.
Intervāli. Akordi.	Visi iepriekš minētie vienkāršie intervāli (t1, m2, l2, m3, l3, t4, t5) Konsonējoši un disonējoši intervāli. Mažora, minora trijskaņi un to apvērsumi: sekstakordi (M6 un m6), kvartsekstakordi (M64 un m64), to uzbūve., S, D trijskaņu apvērsumi. pl.4 un pm5 mažorā ar atrisinājumu.	Spēlēt un noteikt īsas intervālu un akordu secības. Saklausīt: intervālus atsevišķi un grupā (2 – 3), mažora un minora trijskaņus, akordu funkcijas (T, S, D). Atšķirt T-S-D harmonisko funkciju atšķirīgo krāsu.
Citi mūzikas valodas un formas elementi.	Paplašināt iepriekš apgūto mūzikas valodas terminu krājumu. Tempa un mūzikas rakstura apzīmējumi: Dolce, Cantabile, Grazioso. Periods, tā struktūras elementi. Pantu forma. Vienkārša divdaļu, vienkārša trijdaļu forma.	Prast paskaidrot notis redzamos tempa un izpildījuma rakstura apzīmējumus, kā arī citus apgūtos nošu raksta elementus. Saklausīt mūzikas instrumentu tembrus. Saskatīt / saklausīt melodijā vienādas, atšķirīgas un variētas frāzes, sekvenci, kā arī iespēju robežās prast iesaistīt radošos uzdevumos. Uztvert ar dzirdi pantu, divdaļu un trijdaļu mūzikas formu.

Noslēguma prasības.

1. Rakstu darbs mūzikas teorijā.

- Uzrakstīt prasīto gammu (mažors, minors-dabiskais, harmoniskais, melodiskais)
- Diktāts.
- Salikt taktssvītras.
- Noteikt un uzbūvēt prasītos intervālus, trijskaņus.
- Zināt apgūtos mūzikas terminus.

2. Dziedāšana, ritmizēšana.

- Nodziedāt prasīto tautas dziesmu ar nošu nosaukumiem, vārdiem.
- Solmizēt norādīto vingrinājumu.
- Dziedāt prasīto mažoru, minoru ar nenoturīgo pakāpju atrisinājumiem, intervālu sekvenci.
- Spēlēt un dziedāt intervālu un akordu secības.
- Ritmizēt ritma piemēru.
- Spēlēt no skaņas mažora un minora triskaņus un apvērsumus.

3. Analīze ar dzirdi.

- Ritma diktāts.
- Saklausīt mācītos intervālus, akordus.

5.KLASE.

2 mācību stundas nedēļā. 70 stundas gadā.

Mācību satura elementi	Zināšanas	Prasmes un iemaņas
Metroritms.	Regulāri mainīgs un neregulāri mainīgs metrs. Apgūtās ritma grupas, sinkopes un atbilstošās ritma zilbes.	Sagrupēt taktīs, ritmizēt, solmizēt piemērus zināmajos taktismēros, ietverot apgūtās ritma grupas. Ritma diktāts (mutisks, rakstisks). Vienbalsīgi un divbalsīgi ritma vingrinājumi, ritma improvizācijas. Nošu grupēšana mainīgos metros.
Skaņkārta, tonalitāte.	Tonalitātes Sib-sol, Re-si, La-fa# un Mib-do, Lab-fa, Mi-do# , (minors - dab., harm., melod.); tonikas trijskanis, ievadskaņas, nenoturīgo pakāpju atrisināšana. Melodijas kustība pa T S D trijskaņa un apvērsumu skaņām, kā arī pa D7 un pm. VII5/3.	Dziedāt mažora, minora gammas līdz četrām atslēgas zīmēm un elementus gammā. Saklausīt mažora un minora skaņkārtu, minora trīs veidus, tetrahordu veidus. Spēlēt, dziedāt diatoniskas akordu sekvences. Izpildīt vieglas divbalsīgas dziesmas vienu balsi dziedot, otru spēlējot.
Intervāli. Akordi	Visi iepriekš minētie vienkāršie intervāli (t1, m2, l2, m3, l3, t4, t5). Kvartu, kvintu, sekstu lēcieni starp dažādām skaņkārtas pakāpēm. Septimas lēcieni V-IV.	Spēlēt un noteikt īsas intervālu un akordu secības. Saklausīt: intervālus atsevišķi un grupā (2 – 3), mažora un minora trijskaņus, akordu funkcijas (T, S, D). Atšķirt T-S-D harmonisko funkciju atšķirīgo krāsu. Spēlēt vienkāršas pavadījuma formulas melodijām, izmantojot T,S,D.
Citi mūzikas valodas un formas elementi.	Paplašināt iepriekš apgūto mūzikas valodas terminu krājumu. Tempa un mūzikas rakstura apzīmējumi: Con moto, non troppo, accelerando, rallentando. Skaņu un intervālu enharmonisms. Aliterācijas zīmes x-dubultdiēzs, bb-dubultbemols. Skaņu apzīmējumi burtu notācijā.	Prast paskaidrot notīs redzamos tempa un izpildījuma rakstura apzīmējumus, kā arī citus apgūtos nošu raksta elementus. Saskatīt saklausīt melodijā vienādas, atšķirīgas un variētas frāzes, sekvenci, kā arī iespēju robežās prast iesaistīt radošos uzdevumos.

Noslēguma prasības.

1. Rakstu darbs mūzikas teorijā.

- Uzrakstīt prasīto gammu (mažors, minors-dabiskais, harmoniskais, melodiskais)
- Diktāts.
- Salikt taktssvītras.
- Noteikt un uzbūvēt prasītos intervālus, trijskaņus.
- Zināt apgūtos mūzikas terminus.

2. Dziedāšana, ritmizēšana.

- Nodziedāt prasīto tautas dziesmu.
- Dziedāt gammu un apgūtos skaņkārtas elementus.
- Dziedāt, spēlēt T, S, D trijskaņus ar apvērsumiem, D7 ar atris., pm53.
- Dziedāt, spēlēt t1, m2, l2, m3, l3, t4, pl4, t5, pm5, m6, l6, m7, l7, t8.
- ritmizēt vienbalsīgu, divbalsīgu ritma piemēru.
- Dziedāt akordu, intervālu secības.

3. Analīze ar dzirdi.

- Noteikt mācītos intervālus, akordus.

6.KLASE.

2 mācību stundas nedēļā. 70 stundas gadā.

Mācību satura elementi	Zināšanas	Prasmes un iemaņas
Metroritms	Visi iepriekš apgūtie jēdzieni, taktsmēri un nošu, paužu ilgumi. Taktsdaļas sinkopes. Retāk lietotie taktsmēri 2/2; 3/2.	Sagrupēt taktīs, ritmizēt, solmizēt piemērus zināmajos taktsmēros, ietverot apgūtās ritma grupas. Ritma diktāts (mutisks, rakstisks). Vienbalsīgi un divbalsīgi ritma vingrinājumi, ritma improvizācijas. Nošu grupēšanas pamatlikumi saliktajos taktsmēros.
Skaņkārtā, tonalitāte.	Tonalitātes Sib-sol, Re-si, La- fa# un Mib- do, Lab-fa, Mi-do#, Re-si, Si-sol#, Fa#-re#, (minors - dab., harm., melod.); tonikas trijskanis, ievadskaņas, nenoturīgo pakāpju atrisināšana. Melodijas kustība pa D7 apvērsumu skaņām D5/6, D4/3, D2.	Dziedāt mažora, minora gammas līdz sešām atslēgas zīmēm un elementus gammā. Divbalsīgas dziesmas - vienu balsi dziedāt, otru spēlēt.
Intervāli. Akordi.	Intervāli (p12, p14) mažorā un harmoniskā minorā. Akordu secības ar D7 apvērsumiem. Spēlēt vienkāršu pavadījumu, izmantojot T S D akordus.	Noteikt intervālu un akordu secības. Saklausīt: intervālus atsevišķi un grupā (2 – 4), mažora un minora trijskaņus, D7 akordu apvērsumus. Dziedāt harmoniskas trīs balsīgas akordu secības ansambļi. Spēlēt, dziedāt intervālu, akordu secības. Spēlēt no skaņas mažora, minora trijskaņus, apvērsumus.
Citi mūzikas valodas un formas elementi.	Paplašināt iepriekš apgūto mūzikas valodas terminu krājumu. Tempa un mūzikas rakstura apzīmējumi: Vivace, Maestoso, Largo, con brio, Presto, Leggiero. Harmoniskā pavadījuma pieraksts ar burtu simboliem (C, Cm, C7)	Prast paskaidrot notis redzamos tempa un izpildījuma rakstura apzīmējumus, kā arī citus apgūtos nošu raksta elementus. Saskatīt, saklausīt melodijā vienādas, atšķirīgas un variētas frāzes, sekvenci, kā arī iespēju robežās prast iesaistīt radošos

		uzdevumos. Prast nospēlēt vienkāršotu pavadījumu pēc burtu simboliem.
--	--	---

Noslēguma prasības.

1. Rakstu darbs mūzikas teorijā.

- Uzrakstīt prasīto gammu (mažors, minors-dabiskais, harmoniskais, melodiskais)
- Diktāts.
- Salikt taktssvītras.
- Noteikt un uzbūvēt prasītos intervālus, trijskaņus.
- Zināt apgūtos mūzikas terminus.

2. Dziedāšana, ritmizēšana.

- Nodziedāt prasīto tautas dziesmu, transponēt.
- Dziedāt gammu un apgūtos skaņkārtas elementus.
- Dziedāt, spēlēt mažora, minora trijskaņus ar apvērsumiem no skaņas. T, S, D trijskaņus ar apvērsumiem, D7 apvērsumus ar atris., pm53, pm VII7
- Dziedāt, spēlēt t1, m2, l2, m3, l3, t4, pl4, t5, pm5, m6, l6, m7, l7, t8.
- ritmizēt vienbalsīgu, divbalsīgu ritma piemēru.
- Dziedāt akordu, intervālu secības.

3. Analīze ar dzirdi.

- Noteikt mācītos intervālus, akordus secībās.

7.KLASE.

2 mācību stundas nedēļā. 70 stundas gadā.

Mācību satura elementi	Zināšanas	Prasmes un iemaņas
Metroritms	Visi iepriekš apgūtie jēdzieni, taktsmēri un nošu, paužu ilgumi. Sarežģītākās sinkopes ar sešpadsmitdaļnotīm, pauzēm. Sinkopju ķēde.	Sagrupēt taktīs, ritmizēt, solmizēt piemērus zināmajos taktsmēros, ietverot apgūtās ritma grupas. Ritma diktāts (mutisks, rakstisks). Vienbalsīgi un divbalsīgi ritma vingrinājumi ar sinkopēm, ritma improvizācijas. Nošu grupēšana dažādos taktsmēros ar sinkopēm.
Skaņkārtā, tonalitāte	Tonalitātes Sib-sol, Re-si, La- fa# un Mib- do, Lab-fa, Mi-do#, Reb-si, Si-sol#, Fa#-re#, Do#- la# (minors - dab., harm., melod.); tonikas trijskanis, ievadskaņas, nenoturīgo pakāpju atrisināšana. Harmoniskais mažors. Hromatiskā gamma.	Dziedāt mažora, minora gammas līdz 5 atslēgas zīmēm un elementus gammā. Divbalsīgas dziesmas - vienu balsi dziedāt, otru spēlēt.
Intervāli. Akordi.	Harmoniskie intervāli un akordi ar atrisinājumiem tonalitātē jauktā secībā. Akordu secības, ietverot harm. S pm. VII7 harmon. Mažorā.	Noteikt intervālu un akordu secības harmoniskajā mažorā. Dziedāt harmoniskas trīsbalsīgas akordu secības ansambļi. Spēlēt, dziedāt intervālu, akordu secības.
Citi mūzikas valodas un formas elementi.	Paplašināt iepriekš apgūto mūzikas valodas terminu krājumu. Harmoniskā pavadījuma pieraksts ar burtu simboliem(C,Cm,C7)	Prast paskaidrot notīs redzamos tempa un izpildījuma rakstura apzīmējumus, kā arī citus apgūtos nošu raksta elementus. Prast nospēlēt improvizētu harmonisko pavadījumu.

Noslēguma prasības.

1. Rakstu darbs mūzikas teorijā.

- Uzrakstīt prasīto gammu (mažors, minors-dabiskais, harmoniskais, melodiskais)
- Diktāts.
- Salikt taktssvītras.
- Noteikt un uzbūvēt prasītos intervālus, trijskaņus.
- Zināt apgūtos mūzikas terminus.

2. Dziedāšana, ritmizēšana.

- Nodziedāt prasīto tautas dziesmu, transponēt.
- Dziedāt gammu un apgūtos skaņkārtas elementus.
- Dziedāt, spēlēt mažora, minora trijskaņus ar apvērsumiem no skaņas, T, S, D trijskaņus ar apvērsumiem, D7 apvērsumus ar atris., pm53, pm VII7
- lasīt no lapas 4. klases līmeņa solfedžo piemēru.
- Dziedāt, spēlēt t1, m2, l2, pl2, m3, l3, t4, pl4, t5, pm5, m6, l6, m7, l7, pm7, t8.
- ritmizēt vienbalsīgu, divbalsīgu ritma piemēru.
- Dziedāt akordu, intervālu secības.

3. Analīze ar dzirdi.

- Saklausīt un noteikt mācīto intervālu un akordu secības.

8.KLASE.

2 mācību stundas nedēļā. 70 stundas gadā.

Mācību satura elementi	Zināšanas	Prasmes un iemaņas
Metroritms	Visi iepriekš apgūtie jēdzieni, taktsmēri un nošu, paužu ilgumi. Zināšanu nostiprināšana.	Sagrupēt taktīs, ritmizēt, solmizēt piemērus dažādos taktsmēros, ietverot visas apgūtās ritma grupas.
Skaņkārtas, tonalitāte.	Visu iepriekš apgūto mažoru, minoru, to veidu atkārtojums. Senās skaņkārtas – līdiskais, miksolīdiskais mažors, frīģiskais, doriskais minors.	Dziedāt un pazīt senās skaņkārtas. Dziedāt mažora, minora gammas līdz 5 atslēgas zīmēm un elementus gammā. Dziedāt harmonisko mažoru, raksturīgākās intonācijas. Divbalsīgas dziesmas - vienu balsi dziedāt, otru spēlēt.
Intervāli. Akordi.	Iepriekšapgūto zināšanu nostiprināšana.	Iepriekš apgūto prasmju nostiprināšana. Noteikt intervālu un akordu secības. Spēlēt intervālu un akordu secības.
Citi mūzikas valodas un formas elementi.	Nostiprināt iepriekš apgūto mūzikas valodas terminu krājumu.	Prast paskaidrot notīs redzamos tempa un izpildījuma rakstura apzīmējumus, kā arī citus apgūtos nošu raksta elementus. Lasīt no lapas 5.kl.līmeņa melodijas. Prast nospēlēt improvizētu harmonisko pavadījumu.

Noslēguma prasības.

1. Rakstu darbs mūzikas teorijā.

- Uzrakstīt prasīto gammu (mažors-dabiskais, harmoniskais, minors-dabiskais, harmoniskais, melodiskais)
- Diktāts.
- Noteikt un uzbūvēt prasītos intervālus, akordus.
- Zināt apgūtos mūzikas terminus.

2. Dziedāšana, ritmizēšana.

- Lasīt no lapas 5.klases līmeņa solfedžo piemēru.
- Dziedāt gammu tonalitātēs līdz 5 zīmēm.
- Dziedāt apgūtos intervālu, akordus, disonējošos atrisināt.
- Spēlēt tautas dziesmu ar pavadījumu.

3. Analīze ar dzirdi.

- Intervālu, akordu secības.

Izmantojamā literatūra

1. Solfedžo. Sast. M.Silmale un A.Kārkliņa.- R.: "Zvaigzne", 1980.
2. L.Rozenberga. Solfedžo 1.klasei.- R.: "Musica Baltica", 1999.
3. L.Rozenberga. Solfedžo 2.klasei.- R.: "Musica Baltica", 1999.
4. L.Rozenberga. Solfedžo 3.klasei.- R.: "Musica Baltica", 2000.
5. L.Rozenberga. Solfedžo 4.klasei.- R.: "Musica Baltica", 2000.
6. L.Rozenberga. Solfedžo 5.klasei.- R.: "Musica Baltica", 2002.
7. L.Rozenberga. Solfedžo 6.klasei.- R.: "Musica Baltica", 2003.
8. L.Rozenberga. Solfedžo 7.klasei.- R.: "Musica Baltica", 2004.
9. L.Rozenberga. Solfedžo 8.klasei.- R.: "Musica Baltica", 2005.
- 10.I. Nelsone L. Rozenberga Ritma etīdes 5-6 kl. "Musica Baltica", 2008.
11. Diktāti bērnu mūzikas skolām. Sast. L.Rozenberga.- R.: 1983.
- 12.Ritmika 1.klasei. sast. E.Jercuma.- R.: 1981.
13. Īsa rokasgrāmata mūzikas teorijā.- R.: "Ulma", 2000.
14. I.Grauzdiņa. Mūzikas mācības un solfedžo programma mūzikas skolām.- R.: "Musica Baltica", 2001.
15. I.Grauzdiņa. Pūces skola (I, II, III daļa).- R.: "Musica Baltica", 2001-2003.
16. I.Grauzdiņa. Rūķcepure.- R.: "Ulma", 1996.
- 17.Dziesmas un kanoni no dažādu autoru krājumiem.
18. I. Damme „100 intervālu un 100 akordu secības.”
- 19.I. Udodova Mūzikas ābece Rūķu skola 1. klasei. "Musica Baltica" 2014.
- 20.I. Udodova Mūzikas ābece Rūķu skola 1. klasei. Skolotāja burtnīca."Musica Baltica" 2014.
- 21.I. Udodova Mūzikas ābece Sprīdīša skola 2. klasei. "Musica Baltica" 2014.
22. I. Udodova Mūzikas ābece Sprīdīša skola 2. klasei. Skolotāja burtnīca. "Musica Baltica" 2016.
23. I. Udodova Mūzikas ābece Pūka skola 3. klasei. "Musica Baltica" 2015.
24. I. Udodova Mūzikas ābece Pūka skola 3. klasei. Skolotāja burtnīcas. "Musica Baltica" 2016.
25. I. Udodova Mūzikas ābece Pepijas skolas 4. klasei. "Musica Baltica" 2016.
26. I. Udodova Mūzikas ābece Pepijas skolas 4. klasei. Skolotāja burtnīcas. "Musica Baltica" 2017.
- 27.I. Udodova Solfedžo 5. klasei Teorijas un darba burtnīca. "Musica Baltica" 2018.
- 28.I. Udodova Solfedžo 5. klasei Skolotāja burtnīca. "Musica Baltica" 2018.

PRASMJU PĀRBAUDES VĒRTĒŠANAS KOMPONENTI UN VĒRTĒŠANAS SKALA MĀCĪBU PRIEKŠMETIEM “MŪZIKAS MĀCĪBA” UN “SOLFEDŽO UN MŪZIKAS TEORIJA”

10 balles (izcili)

Izglītojamais parāda izcilas zināšanas un prasmes, kas pārsniedz attiecīgās klases mācību programmas apjomu. Ir augsti attīstītas analītiskās spējas, brīvi un radoši pielieto praksē iegūtās zināšanas. Izrāda īpašu interesi par mācībām.

9 balles (teicami)

Izglītojamais parāda nevainojamas zināšanas un prasmes atbilstoši attiecīgās klases mācību programmas prasībām. Augsti attīstītas domāšanas un intelektuālā darba prasmes, strauji progresējot veic mācību uzdevumus, prot radoši pielietot iegūtās zināšanas.

8 balles (ļoti labi)

Izglītojamā zināšanas ir dziļas un pamatīgas. Audzēknis ar izpratni var reproducēt mācību materiālu, saskata likumsakarības, tomēr vērojamas atsevišķas neprecizitātes.

7 balles (labi)

Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības. Izglītojamais prot prasmes un zināšanas izmantot pēc parauga vai pazīstamas situācijas, uzdoto veic apzinīgi, taču zināšanās un prasmēs sastopami trūkumi.

6 balles (gandrīz labi)

Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības. Izglītojamais zina pamatjēdzienus, likumus, taču zināšanas un prasmes ir nepietiekami stabilas un pārliedzinošas.

5 balles (viduvēji)

Mācību programma apgūta 60% apjomā, taču zināšanās un prasmēs ir daudz trūkumu un nepilnību.

4 balles (gandrīz vidvēji)

Izglītojamais mācību vielu apguvis individuālo spēju līmenī (apm. 50% apjomā). Zināšanas un prasmes ir ievērojami nepilnīgas, uzdoto veic bez interese.

3 balles (vāji)

Zināšanas un prasmes apgūtas virspusēji. Izglītojamais pieļauj daudz kļūdu, nepilda skolotāja norādījumus, jūtam atpaliek mācībās.

2 balles (ļoti vāji)

Apgūtas atsevišķas zināšanas un prasmes, taču nav spēju tās praktiski izmantot. Nav intereses par mācībām.

1 (ļoti, ļoti vāji) Nav izpratnes par priekšmeta būtību un iemaņu tajā.

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja:

Dace Vilkašte

Mācību priekšmeta programma apspriesta metodiskās sēdes komisijā.

Mācību priekšmeta programma aktualizēta **2021. gadā.**